

วิชาวิถีธรรมวิถีไทย รหัส 2000-1301

เรื่อง..พุทธธรรมเพื่อชีวิตและสังคม

หลักสูตร

โดย...ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น
วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

โทร. 0 3252 0500 ต่อ 204
e-mail : chanklin08@hotmail.com

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

พุทธธรรมเพื่อชีวิตและสังคม ตอน..หลักสูตร

สาระการเรียนรู้

1. พละ ๔
2. โลกธรรม ๘
3. ไตรลักษณ์
4. พรหมวิหาร ๔

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกความหมายของ พละ๔ โลกธรรม๘ และไตรลักษณ์ได้
2. บอกถึงคุณประโยชน์ของการเรียนเรื่อง พละ๔ โลกธรรม๘ และไตรลักษณ์ได้

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

พละ ๔

พละ ๔ หมายถึง ธรรมอันเป็น
พลังในการดำเนินชีวิตด้วยความ
มั่นใจและปลอดภัยประกอบด้วย
รายละเอียด ๔ ประการ คือ

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

1. ปัญญาพละ คือ กำลังแห่งปัญญา
ความรู้ความเข้าใจเรื่องต่าง ๆ

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

2. วิริยพละ หมายถึง กำลังแห่ง
ความเพียรพยายาม ไม่เกียจคร้าน
ในหน้าที่การงาน

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

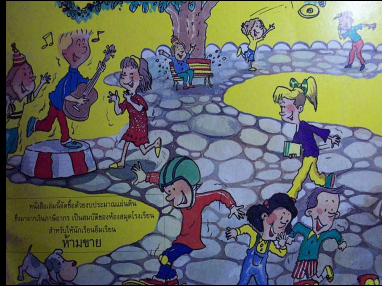
3. อนวัชชพละ หมายถึง การกระทำ
ที่ ไม่มีโทษ ไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิด
ศีลธรรมและประเพณีอันดีงาม

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

4. สังคหผละ หมายถึง การ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่การช่วยเหลือ

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

สังคหวัตถุ ๔

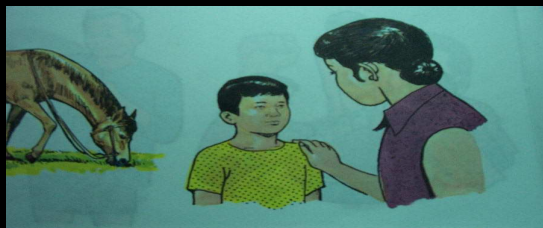

หมายถึงหลักธรรมสำหรับการ
สงเคราะห์ผู้อื่นประกอบด้วย
รายละเอียด ๔ ประการ

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

๑. ทาน หมายถึงการให้โดยไม่ หวังผลตอบแทน การสงเคราะห์ การช่วยเหลือผู้อื่น

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

๒. ปิยวาจา หมายถึงการกล่าว ถ้อยคำไพเราะอ่อนหวาน การ พูดที่สุภาพ มี ประโยชน์

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

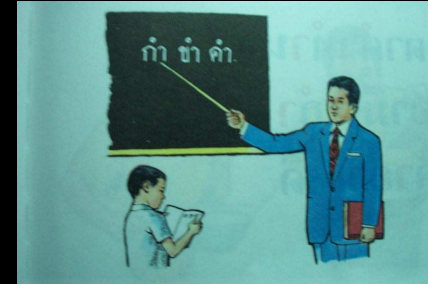
๓.อัตตจริยา หมายถึง การทำ
ตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม
และผู้อื่น การเสียสละ

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

๔.สมานัตตตา หมายถึงการวางตน
เหมาะสม เสมอต้นเสมอปลาย สม่ำเสมอ

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

โลกธรรม ๘

โลกธรรม ๘ หมายถึง ธรรม
ของโลก หรือ ธรรมที่มีอยู่ประจำคู่
โลก ทุกคนหลีกเลี่ยงไม่พ้น ต้อง
ประสบพบเจอ แบ่งเป็น ๒ ฝ่าย

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

๑.โลกธรรมฝ่าย อิฏฐารมณั์
หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วเกิดความพึง
พอใจชอบใจ ดีใจ มี ๔ ประการ ดังนี้

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

อิฏฐารมณ

๑. มีลาภ สิ่งได้มาโดยบังเอิญ
๒. มียศ การมีอำนาจ ชื่อเสียง
๓. สรรเสริญ การยกย่อง คำสวดดี
๔. สุข ความพอใจกับสิ่งสมหวัง

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

๒. โลกธรรมฝ่าย อนิฏฐารมณ คือ
สิ่งที่เกิดขึ้นแล้วไม่พึงพอใจไม่ชอบ
ไม่อยากให้เกิดขึ้น มี ๔ ประการดังนี้

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

อนิฏฐารมณ

๑. เสื่อมลาภ สิ่งได้มาแล้วเสียไป
๒. เสื่อมยศ การถูกถอดจากอำนาจ
๓. นินทา การถูกตำหนิ การว่าร้าย
๔. ทุกข์ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

ตารางเปรียบเทียบโลกธรรม ๘

ฝ่ายอิฏฐารมณ (พอใจ)	ฝ่ายอนิฏฐารมณ (ไม่พอใจ)
๑. มีลาภ	๑. เสื่อมลาภ
๒. มียศ	๒. เสื่อมยศ
๓. สรรเสริญ	๓. นินทา
๔. สุข	๔. ทุกข์

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

โลกธรรม ๘ เป็นเครื่องเตือนสติว่า
สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตมนุษย์ย่อมมีคู่กัน
ทุกคนต้องได้พบไม่สามารหลีกเลี้ยง

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

ไตรลักษณ์

ไตรลักษณ์ แปลว่า สามัญญลักษณะ หรือ
ลักษณะทั่วไปของสิ่งทั้งปวง ๓ ประการ

อนิจจตา

ทุกขตา

อนัตตตา

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

อนิจจตา

อนิจจตา แปลว่า ความไม่เที่ยง
(อนิจจัง) เกิดขึ้นกับสิ่งทั้งปวงใน
โลกไม่มีข้อยกเว้นเช่น “สังขาร
ทั้งหลายเป็นสิ่งที่ไม่เที่ยง”

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

ทุกขตา

ทุกขตา แปลว่า ความไม่สามารถ
คงทนอยู่ได้ เนื่องจากความไม่
สมบูรณ์ในตนเอง เช่น “สังขาร
ทั้งหลายทั้งปวงเป็นทุกข์”

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

อนัตตตา

อนัตตตา แปลว่าความไม่มีตัวตนที่แท้จริง เช่น ร่างกายของคน เป็นการรวมกันของอวัยวะต่าง ๆ เมื่อแยกร่างเราจะไม่ทราบว่าเป็นของผู้ใด เป็นต้น

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

กฎของไตรลักษณ์ เป็นกฎของธรรมชาติที่มนุษย์และทุกสรรพสิ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงพ้นไปได้ เมื่อพบปัญหา ก็พร้อมที่จะยอมรับและเข้าใจ

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

พรหมวิหาร ๔

ธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐ

เมตตา

คือ ความรัก ความปรารถนาดี

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

กรุณา

คือ ความสงสาร อยากช่วยเหลือ

มุทิตตา

คือ เบิกบานยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดี

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลิ่น

อุเบกขา

คือ วางตัว วางใจเป็นกลาง

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น

สวัสดี

ว่าที่ ร.อ.ชัชวาลย์ จันทร์กลั่น